

arrestanten i at vanskeliggøre forfølgningen i sagen, er der ikke grundlag for isolation. Den foreslåede formulering skal derfor bidrage til, at politiet i sine anmodninger om isolation - og domstolene hvis en anmodning tages til følge - konkret begrunder nødvendigheden ikke kun af varetægtsfængslingen, men også af, at denne finder sted i isolation.

Særligt for så vidt angår politiets anmodninger om isolation, forudsættes det således, at disse indeholder en konkretisering af de forhold, der efter politiets opfattelse bevirker, at varetægtsfængslingen ikke er tilstrækkelig til at hindre arrestanten i at vanskeliggøre forfølgningen i sagen. Politiet må således fremkomme med en særskilt anmodning om og begrundelse for anbringelse i isolation.

Der henvises til betænkningen s. 65-68.

2.6.2.3. Proportionalitetskrav m.v.

Strafferetsplejeudvalget foreslår en tydeliggørelse af det gældende proportionalitetskrav, hvorefter isolation ikke må iværksættes eller fortsættes, såfremt formålet hermed kan tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger, eller såfremt indgrebet står i misforhold til sagens betydning og den retsfølge som kan ventes, hvis sigtede findes skyldig.

Udvalget foreslår at gennemføre denne tydeliggørelse, dels ved at placere bestemmelsen om proportionalitet umiddelbart i tilknytning til bestemmelsen om de grundlæggende materielle betingelser for isolation, dels ved at ændre affattelsen af bestemmelsen med kravet om proportionalitet, således at de forhold, der kan tale mod anvendelse af isolation, eksemplificeres. Herved henledes opmærksomheden i særlig grad på, om disse forhold er til stede i den konkrete sag.

Endelig finder udvalget, at der ved afgørelse om varetægtsfængsling i isolation bør stilles særlige krav til efterforskningen. Udvalget foreslår således en bestemmelse, hvorefter isolation kun må iværksættes eller fortsættes, hvis efterforskningen fremmes med den særlige hurtighed, som er påkrævet ved varetægtsfængsling i isolation, herunder ved benyttelse af mulighederne for bevissikring efter retsplejelovens § 747 om anteciperet bevissørelse.

Der henvises til betænkningen s. 69-70.

2.6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan af de af Strafferetsplejeudvalget anførte grunde tiltræde udvalgets forslag om, at de gældende mistanke- og kriminalitetskrav opretholdes uændret. Den påsigtede lovovertrædelses grovhed bør efter Justitsministeriets opfattelse imidlertid have be-

tydning for, hvor længe den sigtede kan være anbragt i isolation, jf. nedenfor pkt. 2.7.

For så vidt angår kravet til indikationen for indgrebet kan Justitsministeriet af de af Strafferetsplejeudvalget anførte grunde tiltræde, at der i forhold til de gældende regler sker en præcisering af, at der skal være bestemte - nærmere angivne - grunde til at antage, at varetægtsfængslingen i sig selv ikke er tilstrækkelig til at hindre sigtede i at vanskeliggøre forfølgningen i sagen. Justitsministeriet er endvidere enig i, at politiets anmodninger bør indeholde en konkretisering af de forhold, der efter politiets opfattelse bevirker, at sigtede også efter varetægtsfængslingen kan og vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen.

Endelig er Justitsministeriet enig i, at det særlige proportionalitetskrav, der skal være opfyldt ved varetægtsfængsling i isolation, bør tydeliggøres som foreslået af Strafferetsplejeudvalget.

Under høringen over betænkningen har bl.a. Advokatrådet givet udtryk for, at der ikke bør kunne ske isolationsfængsling af personer under 18 år, eller at der i hvert fald bør fastsættes en ufravigelig overgrænse på 2 uger for isolation af disse personer.

Efter Justitsministeriets opfattelse må anbringelse i isolation - også når sigtede er under 18 år - i visse tilfælde anses som et nødvendigt indgreb for at gennemføre en efterforskning og en rigtig pådømmelse af en sag. Justitsministeriet finder derfor ikke, at adgangen til isolationsanbringelse helt bør afskæres, for så vidt angår denne gruppe af personer.

Justitsministeriet er imidlertid enig i, at der over for personer under 18 år bør udvises meget stor tilbageholdenhed med at anvende isolation, og at der kun i sjældne undtagelsestilfælde kan blive tale om isolation, og da kun i helt kortvarige perioder.

At der bør udvises en sådan tilbageholdenhed følger allerede af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 770 b, nr. 2. Det fremgår af denne bestemmelse, at der ved vurderingen af, om kravet om proportionalitet er opfyldt, skal tages hensyn til den særlige belastning, isolationsfængsling kan medføre på grund af f.eks. arrestantens unge alder. Isolationsfængsling af personer under 18 år vil således efter den foreslåede bestemmelse alene kunne iværksættes, når særlig tungtvejende grunde taler for, at varetægtsfængsling i isolation er nødvendig i den konkrete sag. Ved forlængelser af isolation ud over helt kortvarige perioder vil proportionalitetshensyn med stigende vægt tale imod fortsat isolation af personer under 18 år.

Det følger efter Justitsministeriets opfattelse således af den foreslåede udformning af proportionalitetsgrundsætningen, at isolationsfængsling af arrestanter